

Jak zamienić czas na pieniądze?

Grzegorz Chłopek, Wiceprezes Zarządu PKO TFI
30 maja 2023 r.

Informacja reklamowa

O czym będziemy rozmawiać?

- Dlaczego warto oszczędzać, a przede wszystkim inwestować?
- Jakie cele finansowe możemy sobie stawiać i który z nich powinien być najważniejszy?
- Jak je osiągnąć i użyć czasu, jako swojego sprzymierzeńca?

O czym będziemy rozmawiać?

- **Dlaczego warto oszczędzać, a przede wszystkim inwestować?**
- Jakie cele finansowe możemy sobie stawiać i który z nich powinien być najważniejszy?
- Jak je osiągnąć i użyć czasu, jako swojego sprzymierzeńca?

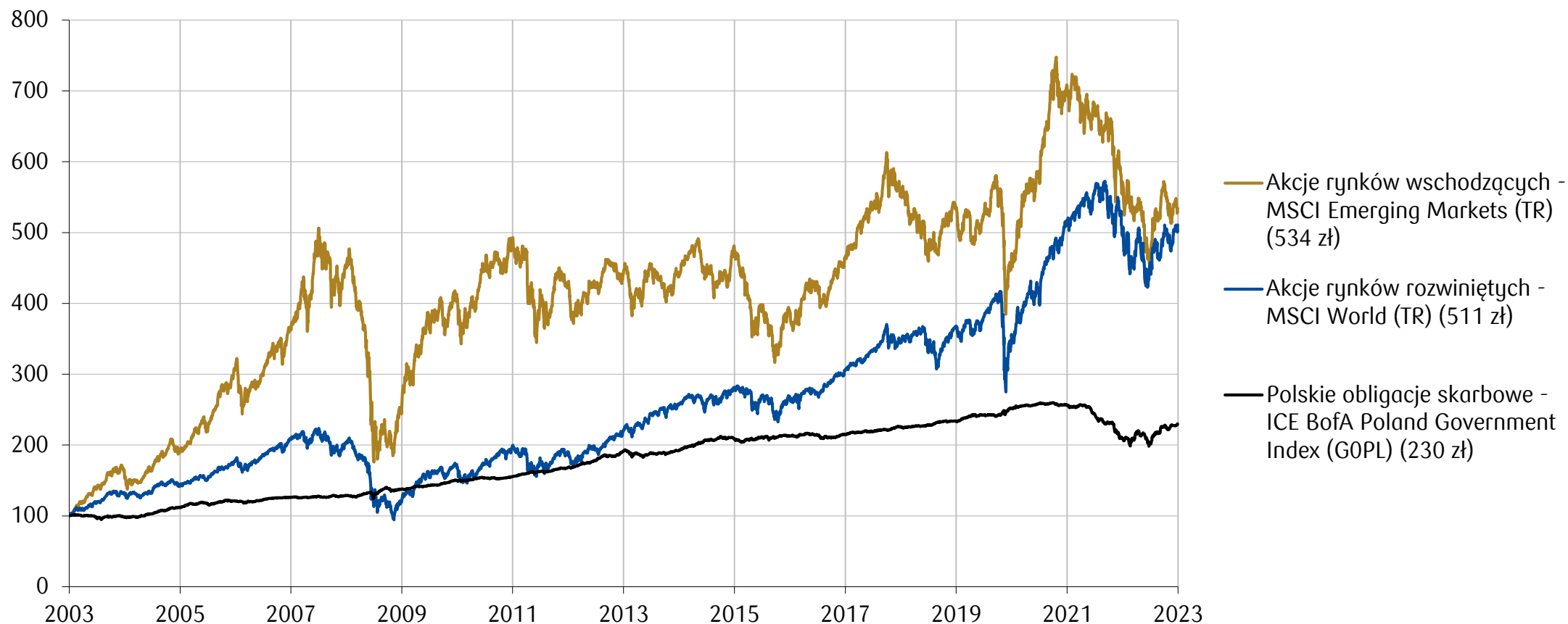
Cechy dobrego inwestora

Czyli jak odróżnić inwestowanie od spekulacji

- **Cierpliwość** – myślenie długoterminowe
- **Dyscyplina** – działanie wg planu
- **Równowaga emocjonalna** – panika to okazja, uwaga na euforię
- **Gotowość do stałej nauki** – świat i rynki ciągle się zmieniają

Skonsumuj dzisiaj lub zainwestuj

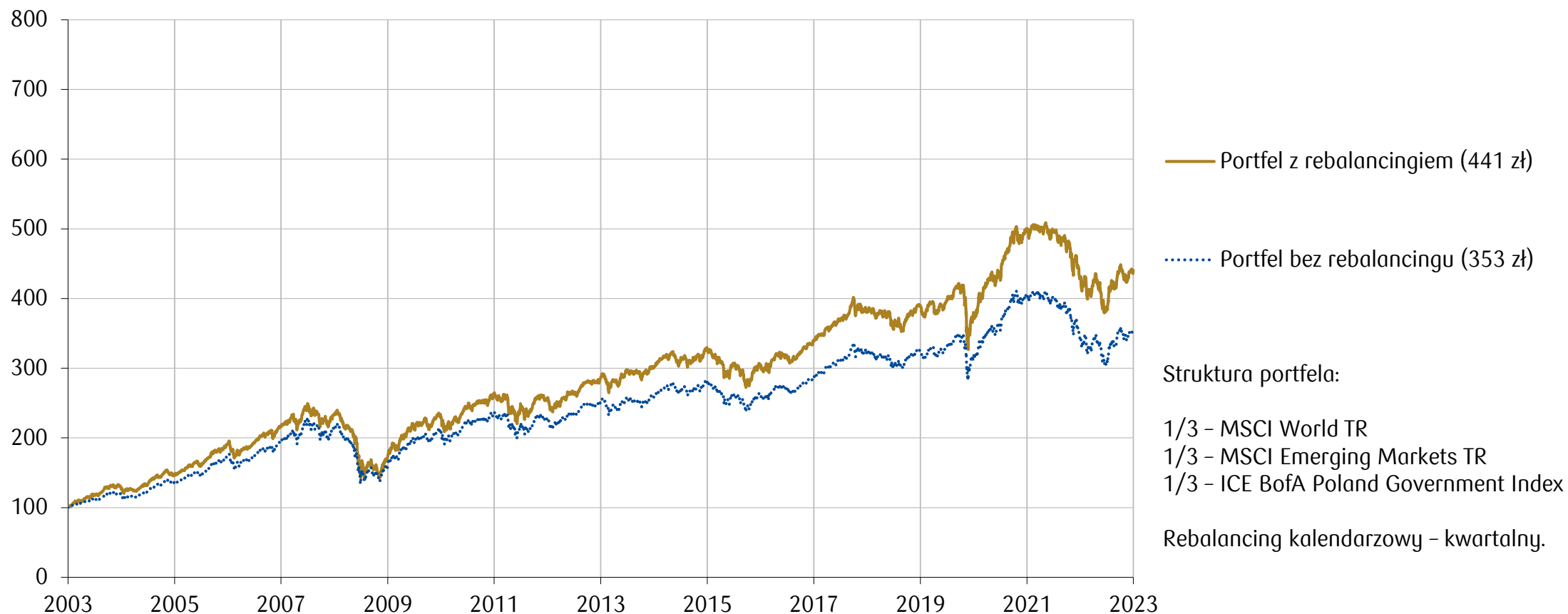
Wartość 100-złotowej inwestycji jednorazowej od 30.04.2003 do 30.04.2023

Źródło: Opracowanie własne PKO TFI na podst. danych Bloomberg. Prezentowane wyniki nie uwzględniają zmian kursów walut, kosztów ewentualnych opłat manipulacyjnych i podatku od zysków kapitałowych. Historyczne stopy zwrotu nie stanowią gwarancji uzyskania podobnych w przyszłości.

Skonsumuj dzisiaj lub zainwestuj

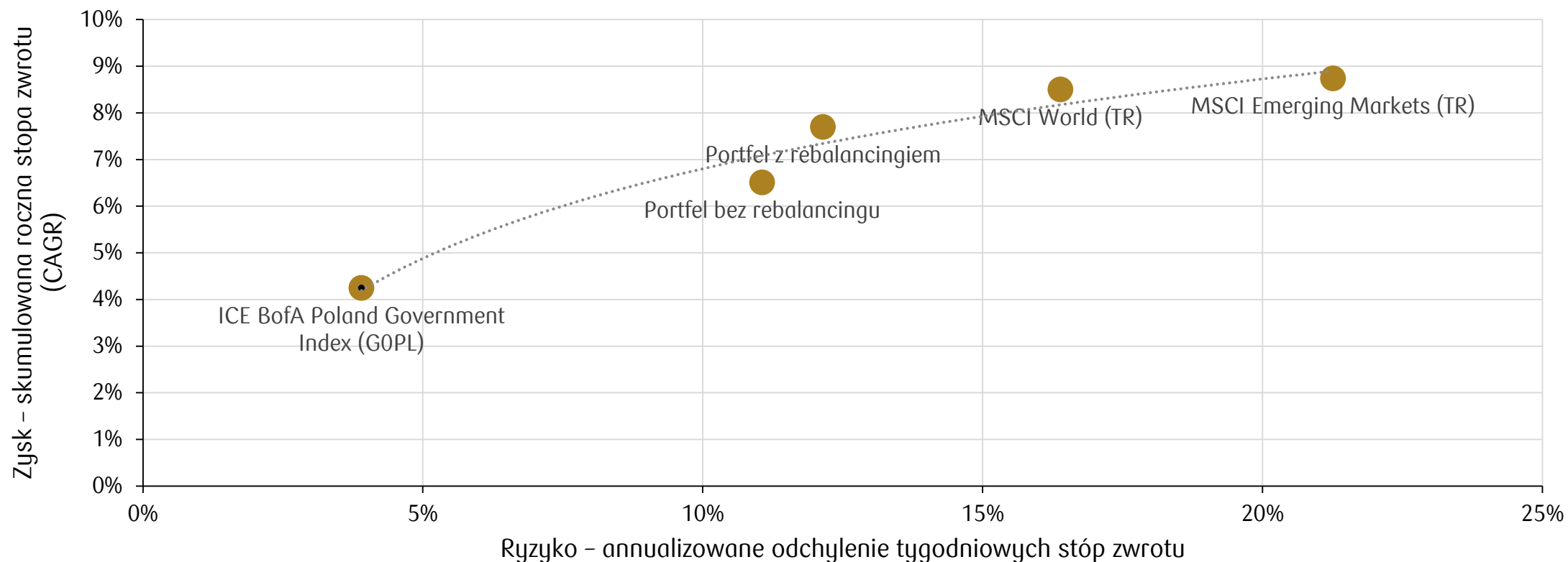
Wartość 100-złotowej inwestycji jednorazowej od 30.04.2003 do 30.04.2023

Źródło: Opracowanie własne PKO TFI na podst. danych Bloomberg. Prezentowane wyniki nie uwzględniają zmian kursów walut, kosztów ewentualnych opłat manipulacyjnych i podatku od zysków kapitałowych. Historyczne stopy zwrotu nie stanowią gwarancji uzyskania podobnych w przyszłości.

Portfel z rebalancingiem jednym z optymalnych rozwiązań

Relacja zysku do ryzyka dla wybranych indeksów i portfeli z nich złożonych za okres od 30.04.2003 do 30.04.2023

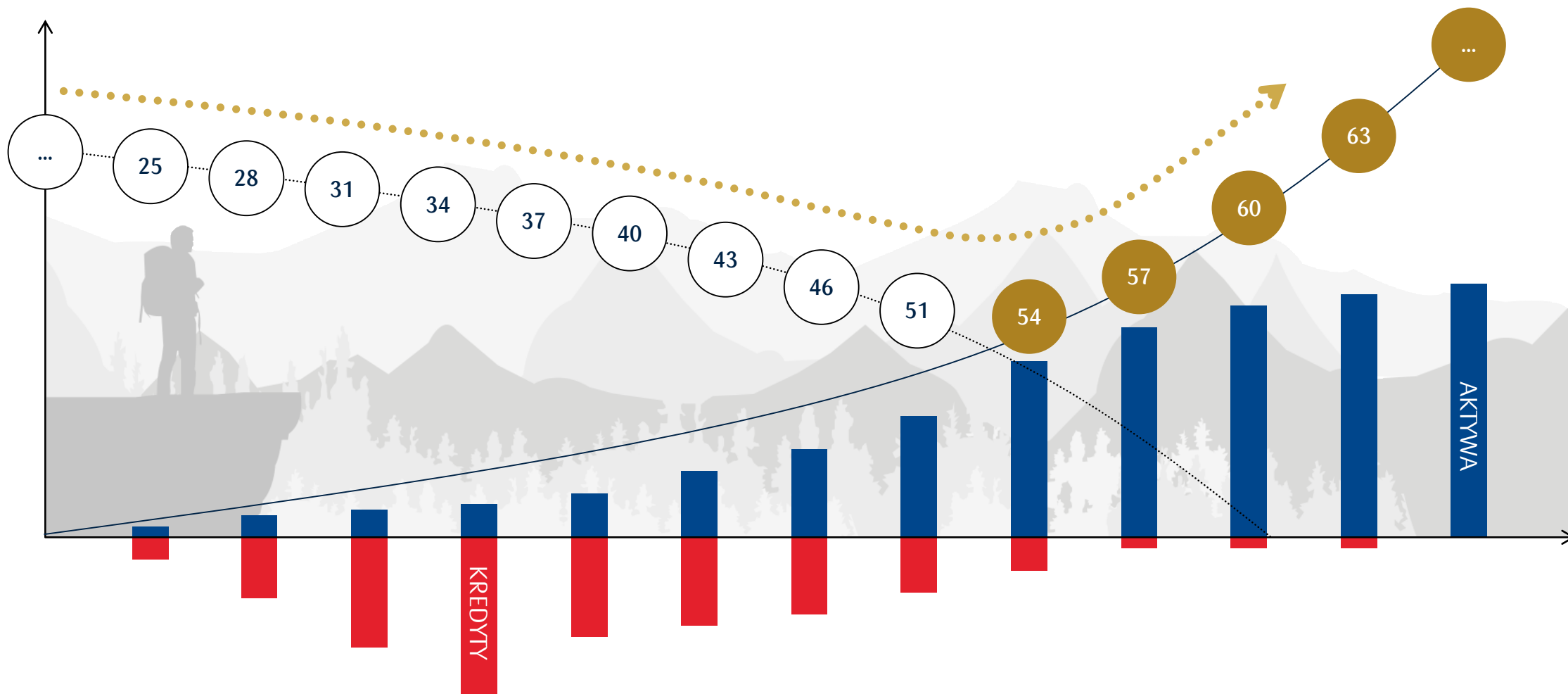

Źródło: Obliczenia własne PKO TFI na podst. danych Bloomberg. Prezentowane wyniki nie uwzględniają zmian kursów walut, kosztów ewentualnych opłat manipulacyjnych i podatku od zysków kapitałowych. Historyczne stopy zwrotu nie stanowią gwarancji uzyskania podobnych w przyszłości.

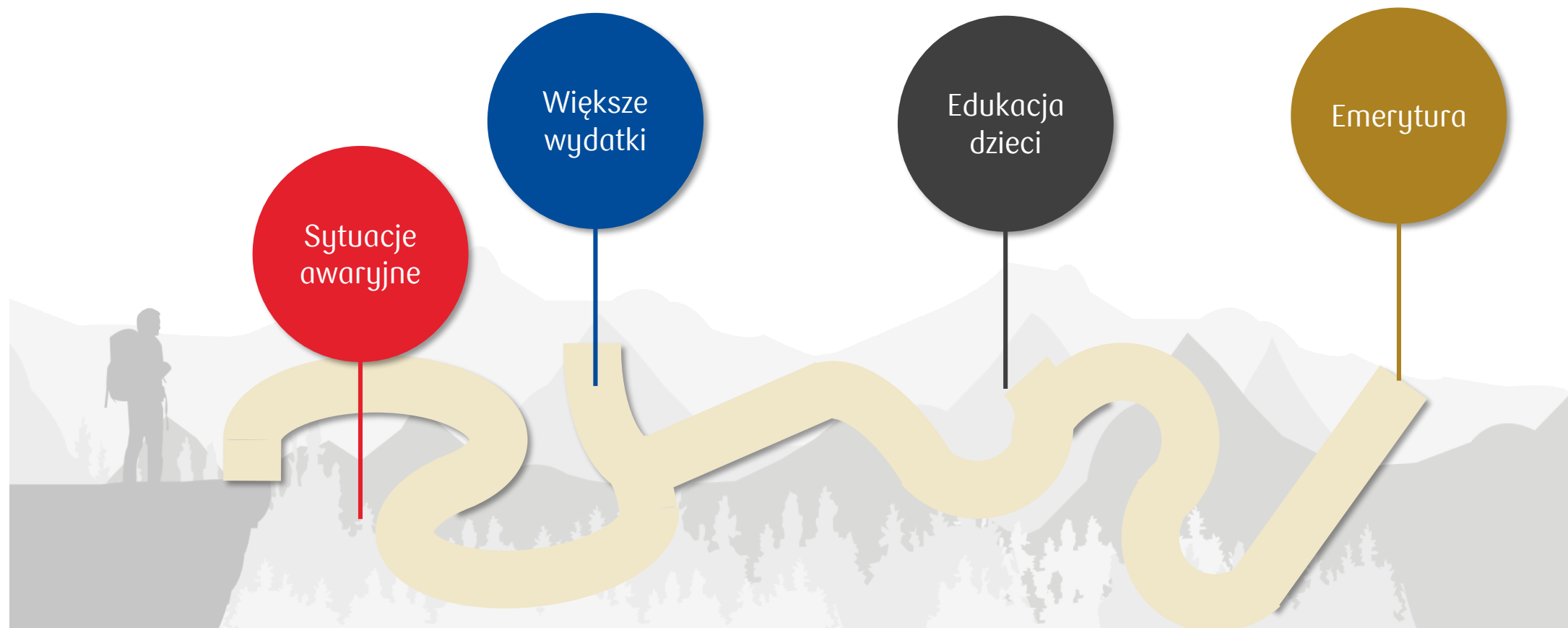
O czym będziemy rozmawiać?

- Dlaczego warto oszczędzać a przede wszystkim inwestować?
- **Jakie cele finansowe możemy sobie stawiać i który z nich powinien być najważniejszy?**
- Jak je osiągnąć i użyć czasu, jako swojego sprzymierzeńca?

Życie to droga, również finansowa

Który z celów jest najważniejszy?

Jak je zrealizować?

Lokaty

Obligacje

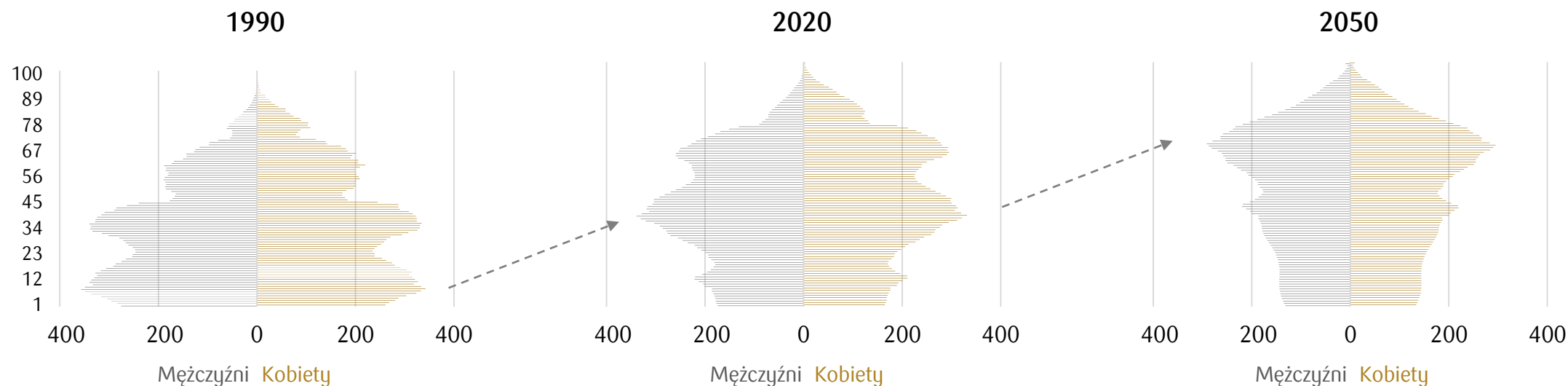
Akcje

Nieruchomości

Surowce

Kryptowaluty

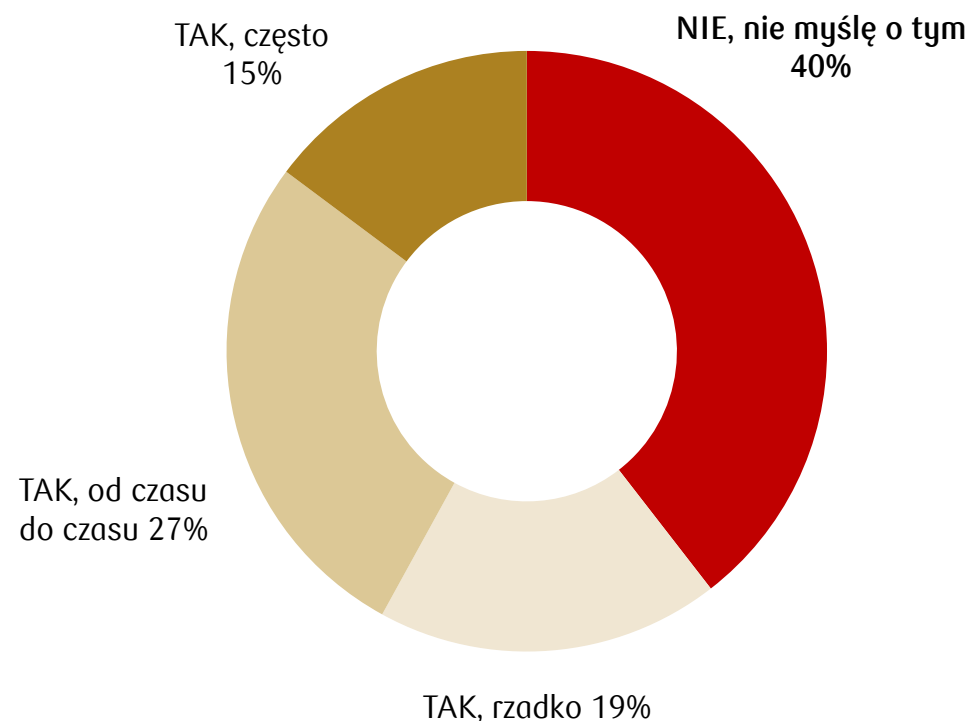
Dlaczego warto pomyśleć o dodatkowych środkach na jesień życia?

Liczba osób w wieku 100 lat i więcej					
~ 400	~1 200	~ 900	~3 700	~ 10 000	~ 49 100
~1 600		~ 4 600 (ok. 3 razy więcej niż w 1990)		~ 59 100 (13 razy więcej niż w 2020!)	

Źródło: Obliczenia własne na podst. danych GUS, zaokrąglone do stu

Tymczasem o emeryturze myśleć nie lubimy (zwłaszcza za młodu)...

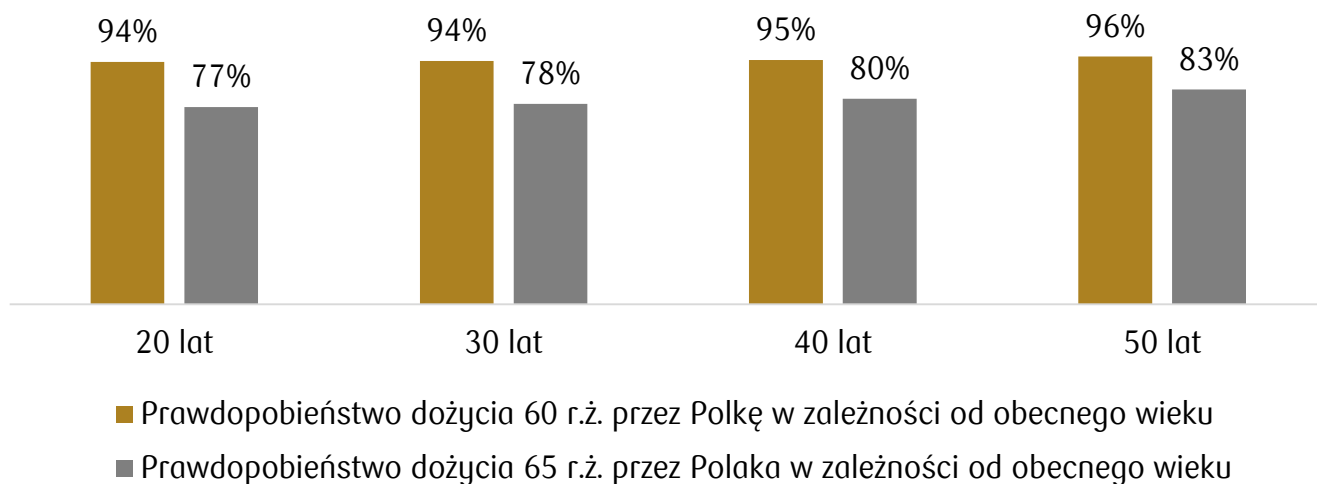

Przedział wiekowy	Czy myśli Pan/i o tym, jak będzie wyglądało Pana/i życie na emeryturze?			
	NIE, nie myślę o tym	TAK, rzadko	TAK, od czasu do czasu	TAK, często
<u>Do 34 lat</u>	<u>52%</u>	23%	18%	7%
35-49 lat	40%	19%	31%	9%
50+ lat	21%	12%	32%	35%
Ogółem	40%	19%	27%	15%

Źródło: „Świadomość emerytalna Polaków” – Janusz Czapiński, Marek Góra, zaokrąglone do liczb całkowitych

... i szukamy wymówek w stylu „Na pewno nie dożyję emerytury, więc po co na nią odkładać...”

A co wynika ze statystyk?

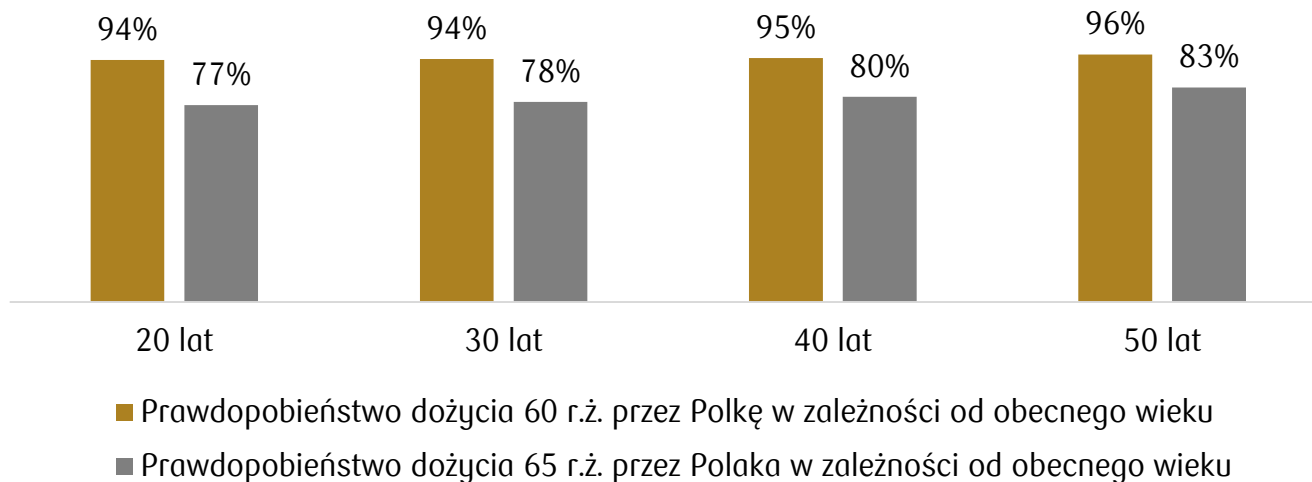

Źródło: Obliczenia własne na podst. danych www.mortality.org

... i szukamy wymówek w stylu „Na pewno nie dożyję emerytury, więc po co na nią odkładać...”

A co wynika ze statystyk?

Spośród pań, które dożyją 60 lat,
co druga przeżyje na emeryturze przynajmniej 26 lat.

Spośród panów, którzy dożyją 65 lat,
co drugi przeżyje na emeryturze przynajmniej 19 lat.

Źródło: Obliczenia własne na podst. danych www.mortality.org

Od czego obecnie zależy wysokość emerytury z ZUS?

Od długości pracy – im więcej lat pracujesz, tym więcej składek odprowadzisz

Od poziomu zarobków - wyższa pensja to wyższe składki odprowadzone do ZUS

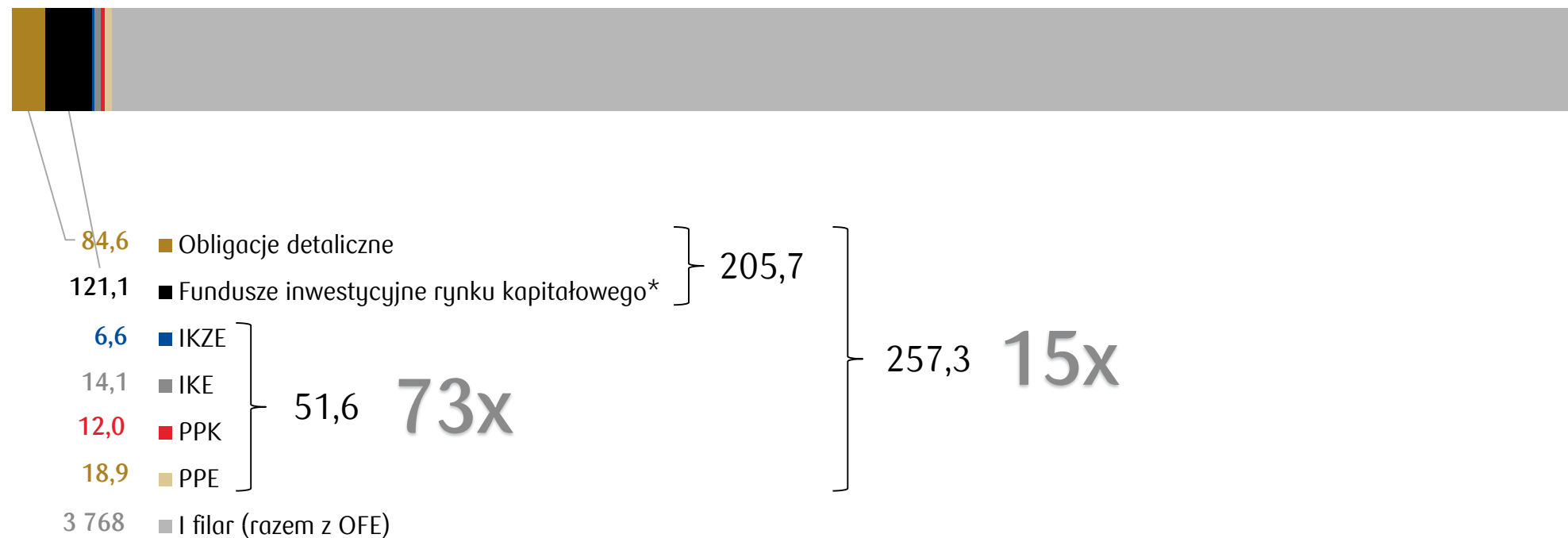

Od długości oczekiwanego życia na emeryturze – im jest ona większa, tym niższa emerytura

Tymczasem głównie liczymy na emeryturę z ZUS

Aktywa Polaków na tle zobowiązań emerytalnych Funduszu Ubezpieczeń Społecznych (mld zł)

Źródło: Obliczenia własne na podst. danych ZUS, IZFiA, KNF i Min. Fin. Wartość aktywów gromadzona na rejestrach poszczególnych grup produktów na dzień 31.12.2022 r. z wyjątkiem danych PPE (stan na 31.12.2021 r.).

Co wziąć pod uwagę wybierając formę długoterminowego inwestowania?

Możliwość przenoszenia zgromadzony środków między mniej i bardziej ryzykowanymi formami inwestycji

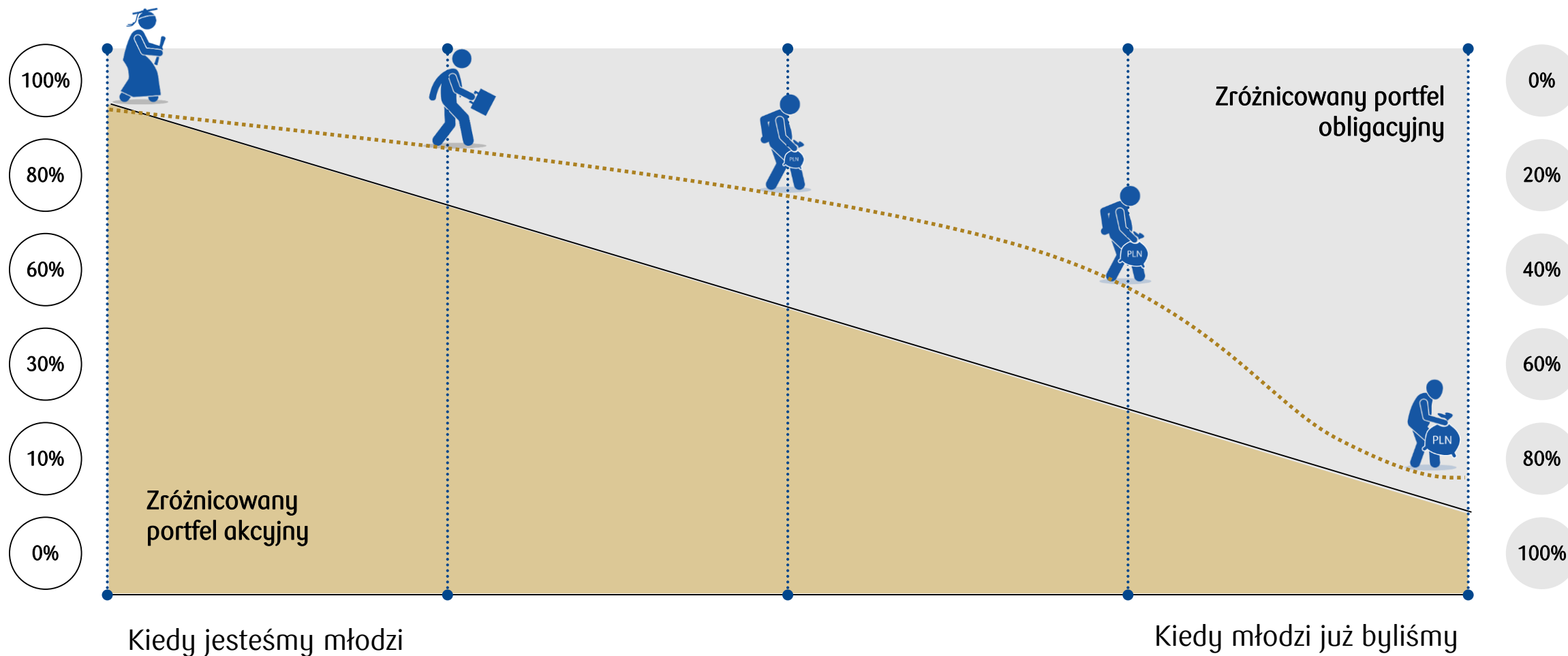

Możliwość (i koszty) wcześniejszego skorzystania z części lub całości środków w razie konieczności

Koszty zmniejszające stopę zwrotu i **potencjalne ulgi podatkowe** zwiększające stopę zwrotu

Kluczem do sukcesu jest prostota

Najbardziej efektywne formy prawne inwestowania

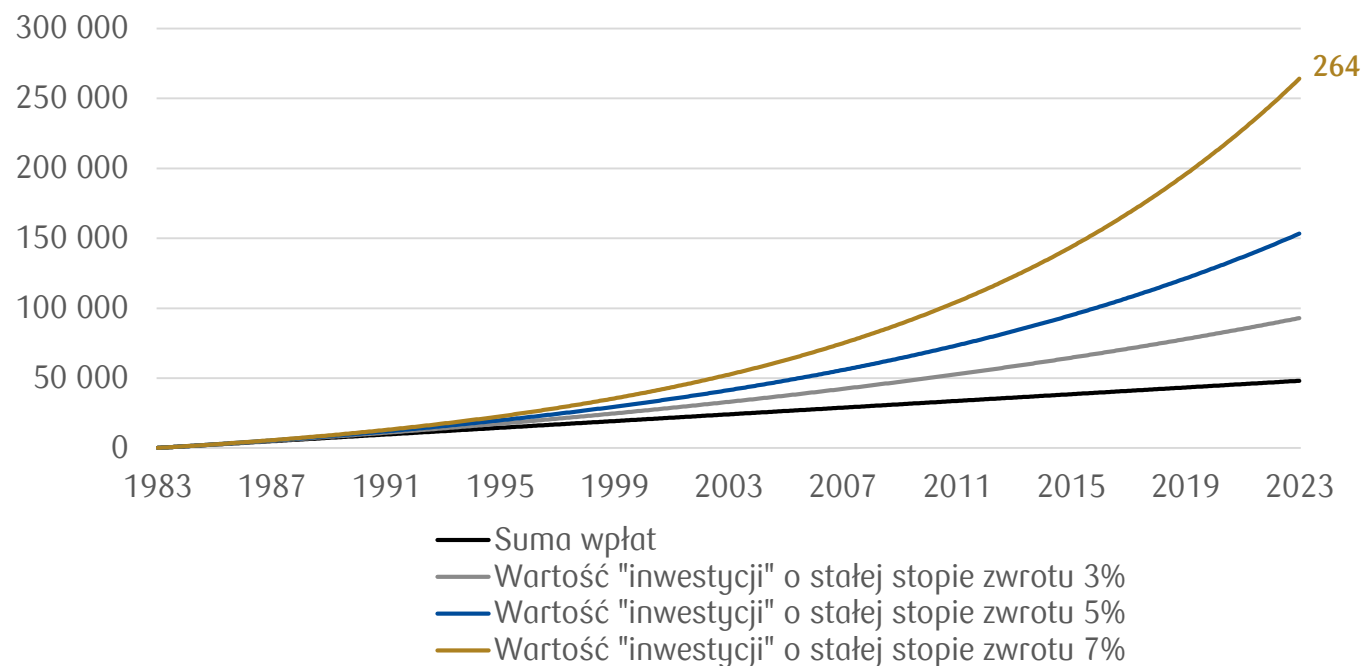
	Wpłaty własne	Wpłaty pracodawcy	Inne dopłaty	Wypłata	Ulgi podatkowe
PPK	2%-4%	✓	✓	Po 60 r.ż.	✓
PPE	Dowolne do limitu	✓	✗	Po 60 r.ż.	✓
IKZE	Dowolne do limitu	✗	Pośrednio przez możliwe obniżenie podatku	Po 65 r.ż.	✓
IKE	Dowolne do limitu	✗	✗	Po 60 r.ż.	✓

O czym będziemy rozmawiać?

- Dlaczego warto oszczędzać, a przede wszystkim inwestować?
- Jakie cele finansowe możemy sobie stawiać i który z nich powinien być najważniejszy?
- **Jak je osiągnąć i użyć czasu, jako swojego sprzymierzeńca?**

Największa siła we wszechświecie?

Symulacja 40-letniej teoretycznej inwestycji regularnej po 100 zł miesięcznie w instrument o stałej rocznej stopie zwrotu

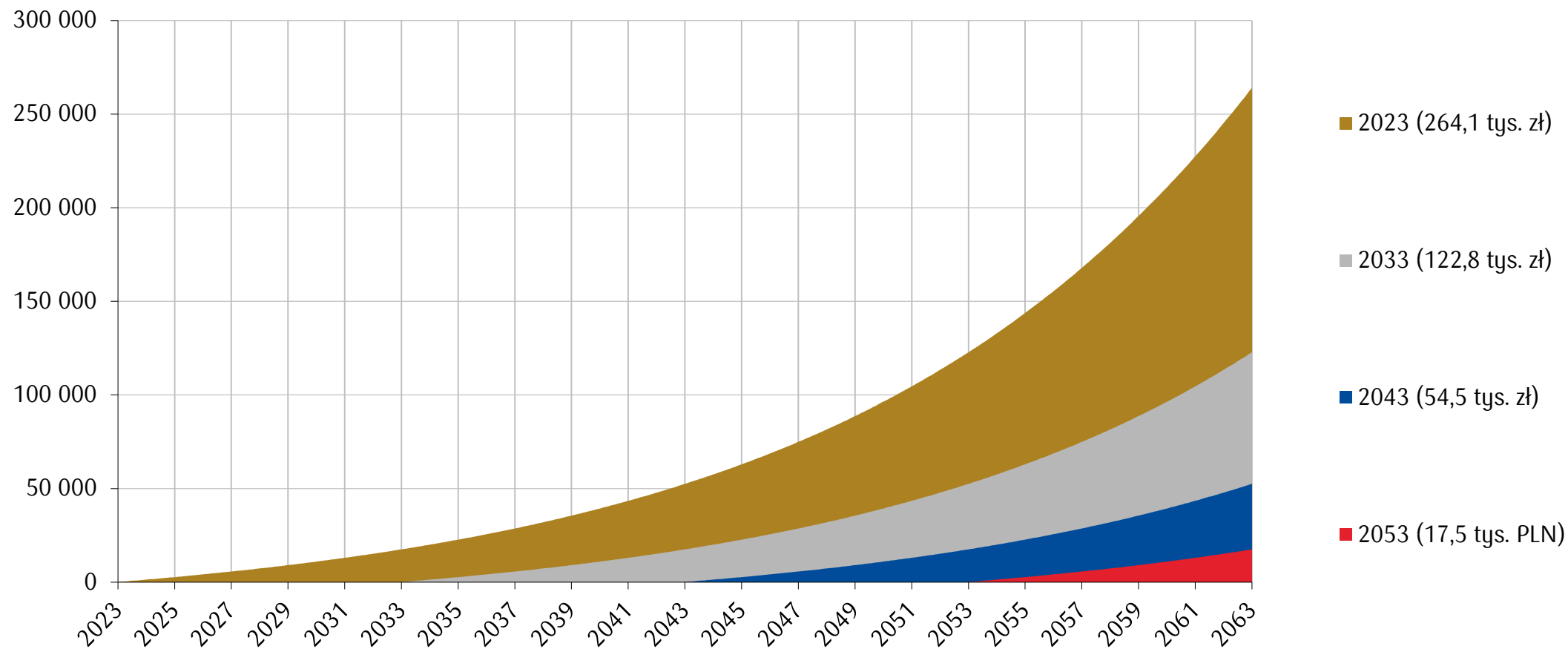
“Procent składany to ósmy cud świata. Ci, którzy go rozumieją, zarabiają na nim. Ci, którzy nie rozumieją, muszą go zapłacić”

Albert Einstein

Źródło: Opracowanie własne PKO TFI. Kapitalizacja miesięczna.

Ile kosztuje prokrastynacja?

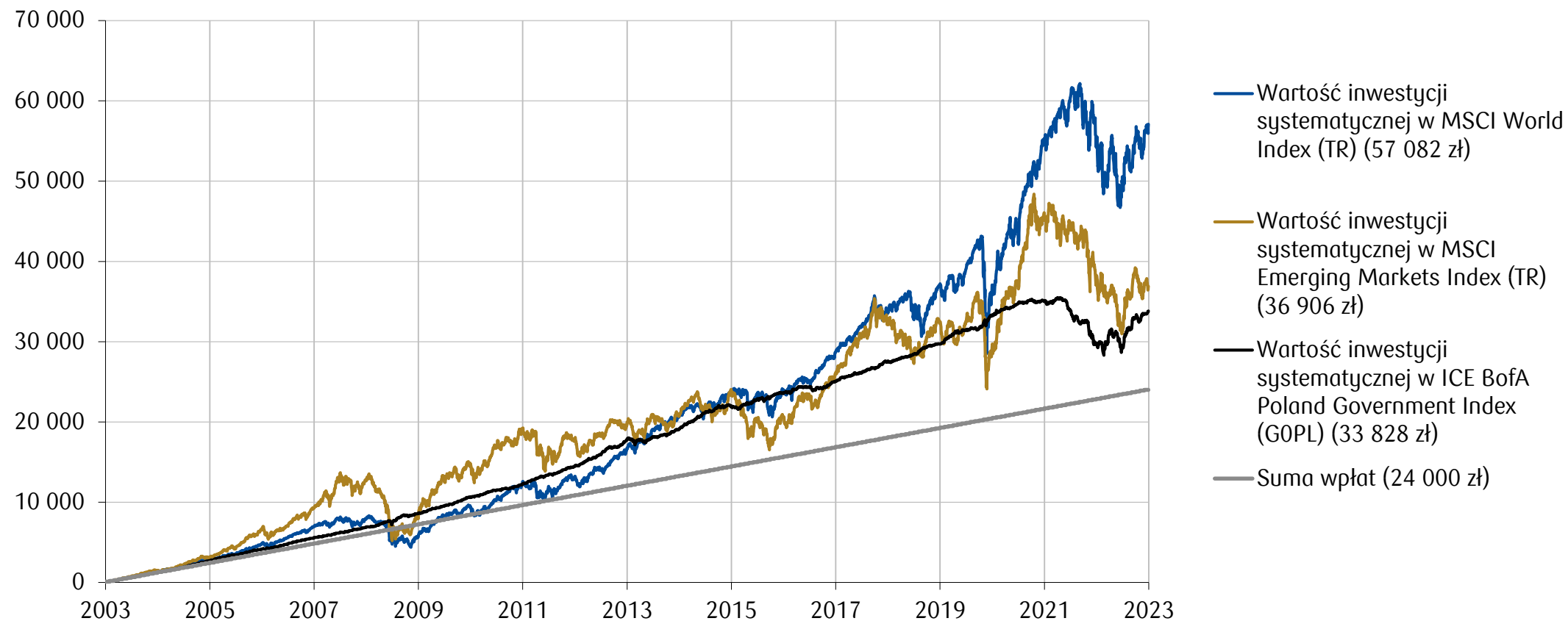
Wartość 100-złotowej inwestycji regularnej ze stopą zwrotu 7% rocznie w zależności od daty rozpoczęcia

Źródło: Opracowanie własne PKO TFI. Kapitalizacja miesięczna

A jak to działa w praktyce?

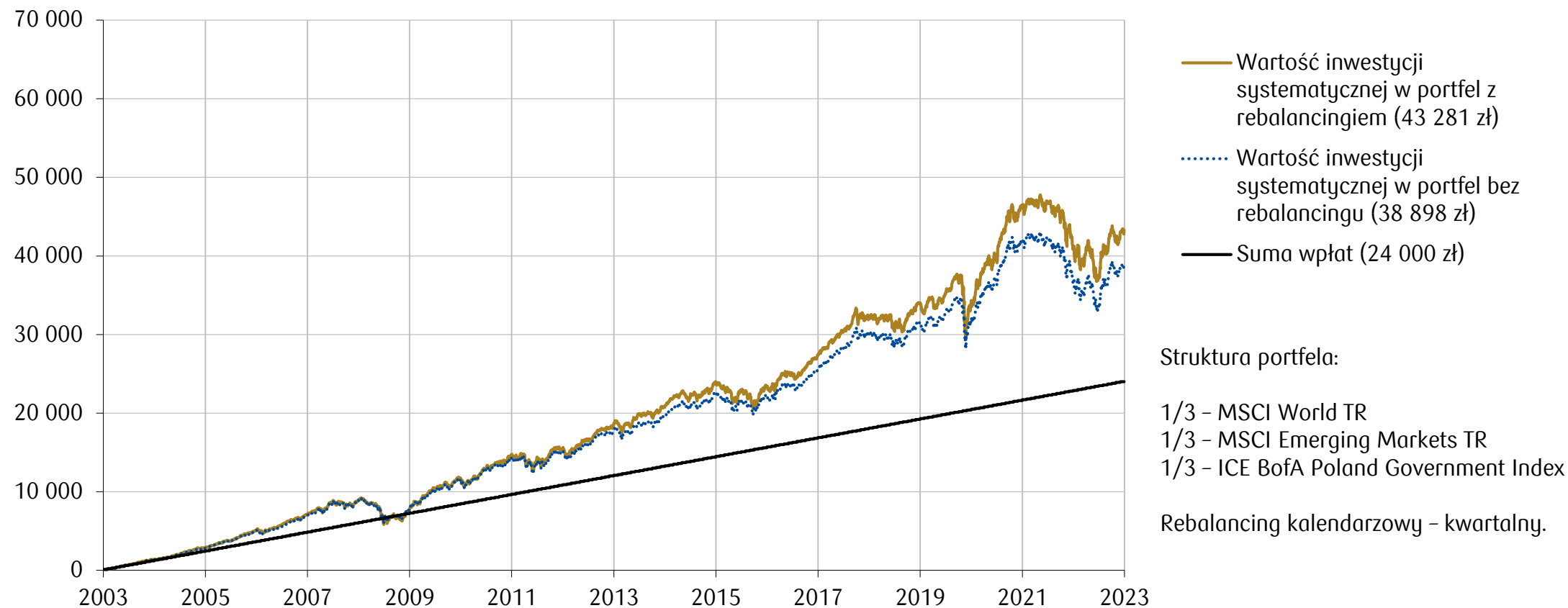
Symulacja inwestycji regularnej po 100 zł miesięcznie od 30.04.2003 do 30.04.2023

Źródło: Opracowanie własne PKO TFI na podst. danych Bloomberg. Prezentowane wyniki nie uwzględniają zmian kursów walut, kosztów ewentualnych opłat manipulacyjnych i podatku od zysków kapitałowych. Historyczne stopy zwrotu nie stanowią gwarancji uzyskania podobnych w przyszłości.

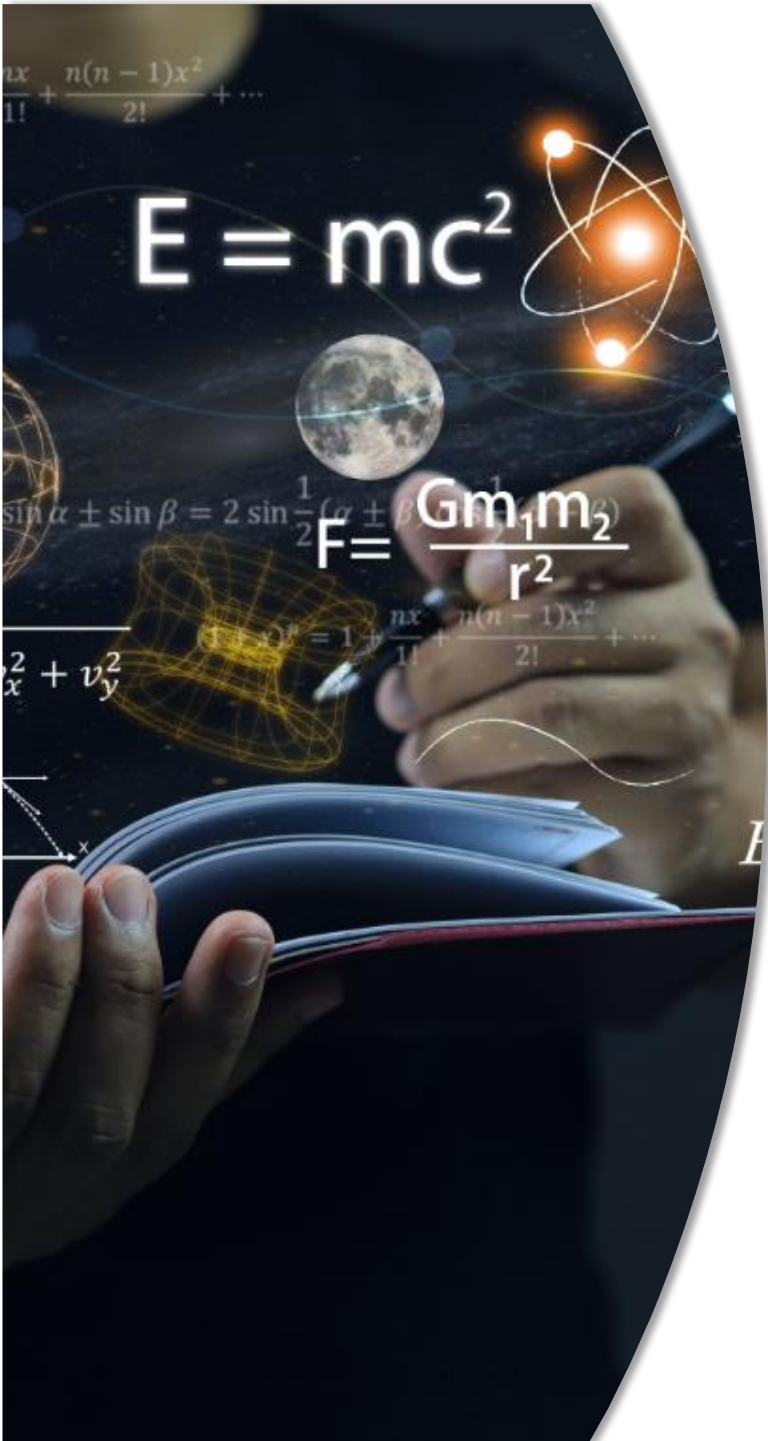
A jak to działa w praktyce?

Symulacja inwestycji regularnej po 100 zł miesięcznie od 30.04.2003 do 30.04.2023

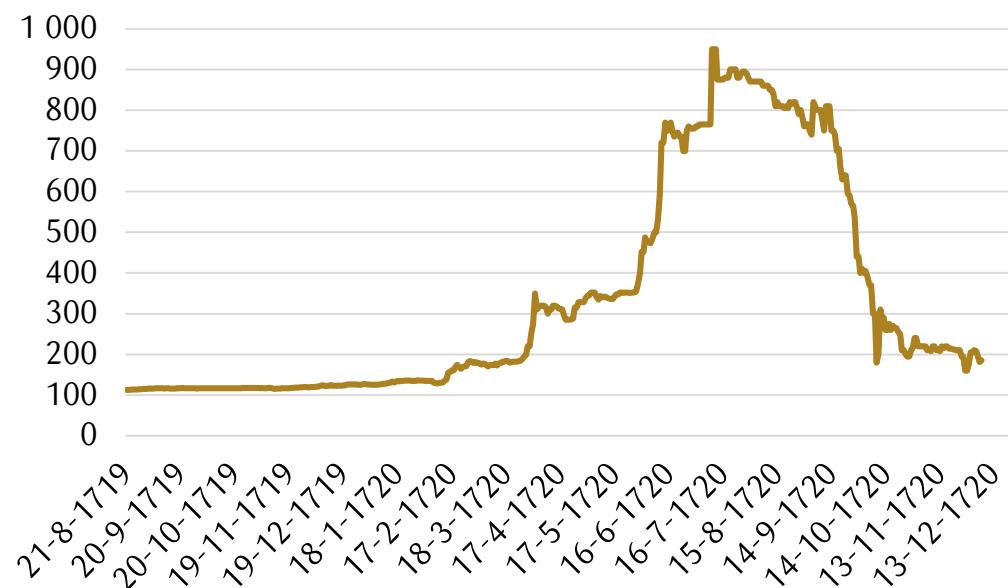

Źródło: Opracowanie własne PKO TFI na podst. danych Bloomberg. Prezentowane wyniki nie uwzględniają zmian kursów walut, kosztów ewentualnych opłat manipulacyjnych i podatku od zysków kapitałowych. Historyczne stopy zwrotu nie stanowią gwarancji uzyskania podobnych w przyszłości.

Pułapki spekulacji...

Kompania Mórz Południowych - cena akcji

„Potrafię przewidzieć ruchy gwiazd, ale nie szaleństwo ludzi”

Isaac Newton

Źródło: Opracowanie własne PKO TFI na podst. danych: <https://som.gale.edu/centers/international-center-for-finance/data/historical-financial-research-data/south-seas-bubble-1720>

Istota inwestowania

„Inwestowanie powinno być nudne jak oglądanie rosnącej trawy lub schnącej farby”.

Paul Samuelson (1915 – 2009) – laureat Nagrody Nobla z ekonomii, autor jednego z najbardziej znanych na świecie podręczników ekonomii

Inwestycyjne drogowskazy

Skąd czerpać wiedzę o inwestowaniu?

Strona internetowa PKO TFI

Kanał YouTube
„Dzień dobry Inwestycje! | PKO Bank Polski”

Centrum Analiz PKO Banku Polskiego

Nota prawna

Jest to informacja reklamowa. Inwestowanie w fundusze wiąże się z ryzykiem. Przed podjęciem ostatecznych decyzji inwestycyjnych należy zapoznać się z prospektem informacyjnym danego funduszu oraz z Dokumentami zawierającymi kluczowe informacje (KID). Pełna treść noty prawnej znajduje się na stronie PKO TFI www.pkotfi.pl/nota-prawna/.

Dziękuję za uwagę
i chętnie odpowiem na pytania